

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn festiuitatib[us] sanctoru[m] Mensis iulij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A **E**t ego dico tibi: quia tu es petrus. *Ly. i. con festo: vere petre/ q est chris. b* **E**t sup hanc petra. qua cofellus es: id est super christum. **E**dicabo eccliam meaz: et porte inferi. id est psecutiones tyran noz: et insul? et tatiodes spirituum imidoz. **N**o preualebunt aduersus ea. a vera fide subuertendo. **E**t tibi dabo claus regni celoꝝ. *Ly. i. Hic claus no sunt ma teriales: sed pote stas spualis: q du plex est. Ana e po testas spualis: dis cernendi peccatus a no peccato: sicut in veteri lege sacer dotes indicabat in ter lepram et no le pram. Alia claus est potestas admit tendi ad regna vel excludendi: im ve rum iudicium pre habitum: quia de bent indigni exclu di: et digni recipi.* **E**t quodcumq ligaueris. *Soz ra. claus no erran te. s* **S**up ter ram. *Lyra. scilicet cum debito vsu cla uium. b* **E**rit ligatum et in ce lis: et quodcumq solueris super

s celestia reuelat quibus vult. **C**elis est. **E**t ego dico tibi: quia tu es petrus: et super hanc petram *s fundabo. s vocatione unitatis fidelium. s. i. de moes exentes vlt rami intrates q portas inferni.* **E**dicabo ecclesiam meam: et porte inferi non preualebunt aduersus eam. *s q fideliter me cofiteris. s pntem regni celoꝝ* **E**t tibi dabo claus regni celoꝝ: et quodcumq ligaueris super ter ram: erit ligatum et in celis: et quodcumq solueris super terram: erit solutum et in celis. *s recte iudicas esse ligatum. s a. cofirmabit sententia tua in celo. s iudicaneris recte esse solutum. claus non errant.*

In festo sancte Margarethe virginis et martyris Euangelium: Dixit iesus discipulis suis parabolan hanc: Simile est regnum celoꝝum thesauro abscondito in agro: que t. **H**oc euangelium cum sua postilla quere infra in comuni sanctorum de virginibus.

In festo sancte Marie Magdalene Euangelium Lucę. VII. e. in fine.

Nil lo tempore: Rogabat iesus quada phari seus vt m aducaret cu

terram: erit solutum et in celis. id est deus illud ap probabit in celis.

Rogabat iesus quada phariseus. *Lucę. vii. Mat. xxvi. Mar. xiiij. Ioan. xij. Hi storia huius euage lij facta e anno chri sti. xxiiij. Idus dec embus. feria. vi. luna. xiiij. inditione iij. Ante initium illi us euagelij scribit sanctus lucas in eo de capitulo: q chri stus dixit pbariseis et scribit. Venit enim Ioannes baptista neq manducas pa nem neq bibes vi num: et dicitis: de moniu habet. Venit filius hominis manducans et bi bens: et dicitis: Ec ce homo vorax et bibes vinum: amicus publicanoꝝ et peccatoꝝ. Et tunc sequitur euagelij om hodiernum.* **R**ogabat iesus quada phariseus vt m aduca. cu il. **E**t igref sus do. pha. dis cubuit. *Lyra. Le gatur adie christum Mat. 9. d.* manducasse cu peccatoꝝ: vt eos ad penitentiam induce ret. Item cum am cis et familiaribus: vt eorum deuotio

In festo sancte Marie magdalene

Enem augmētaret: vt dicitur de martha et maria magdalena. Item cū cognat pau- peribus: vt eorum inopiam suppleret: vt habet de nuptiis: vbi deficiente vino chri- stus aquam mutauit in vinū. Itē cū pha- rīsīs superbienti- bus: vt eorū super- biam cōfutarer: p- ur hic habet: vt vi- debitur in pseque- do. a **E**t ecce mulier. Bora. scz maria magdalena: sed non nominatur hic: qā adhuc erat i statu culpe p m o- pinionē hominū. b **Q**ue erat in ciuitate. 2y. vbi multi homines sunt ex quo conuincit q- multos attraxerat ad pccm. c **D**ec- catrix. 2y. sed taz de peccatis plene r perfecte contrita d **E**t cogno- uit q iesus. id est saluator. e **A**c- cubiisset in do- mo pharisei: at- tulit. scilicet statim f **A**labastrum yng. i. vas alaba- stri ynguento ple- nū. g **E**t stans retro. 2y. qz n ve recūdia sui peccati nō audebat se ante ponere. h **C**hrymis cepit ri- gare pedes eius 2y. ex quibus prz magnitudo cōtriti- onis: exq tantū fle- uit q potuit lanare pedes vnus hois nu- dis pedib? incedētis. i **E**t capill ca- pitis sui tergebat. 2y. quib? añ ad cō- positionē vultus ei? abusa fuerat. k **E**t

osculabaf pedes eius. vt totū feruieret in pgnitātia qēqd ex se deū ptempferat in culpa: p m q dicit B. eg. l **E**t ynguē- to yngebat. 2y. ad refrigeriū caloris r mitigationem doloris ex labore itineris. **U**n Bre. Anguē- tū qd sibi turpit tri- buerat: hoc iā deo laudabiliter offere- bat. m **U**idēs aut phari. Bora. ad pccā mulierē plorantē: nec com- patiens. n **A**t intra se. s. occulte contra hospites su- um murmurando. o **U**idēs: hic si eēt propheta. ver? scies occulta. p **S**cretū: que r qualis est mulier rē. Bora. q ē in psona: r quis ē i vita. q **Q**uia peccatrix est. nō deberet se tangi p- mittere ab ea. r **E**t respōdēs iesus. Bora. scz co- gitationi eius: q so- li deo nota est: in q ostēdit se p? p- pheta. Unde dici- tur: Dñs scit cogi- tationes hominū: s **S**imon ha- beo tibi aliquid dice. At ille ait: **A**basister / dic. Duo deb. erant cuidā generato. Bora. sensus fra- lis plan? est. **D**y- stice. f generatō: iste deū significat: q p culpa momentanea pe- nam eternā erigit: r p donis gratiarū eri- git meritū bonorū operum. Duo debito- res. Bora. duo status pctōz. Erāt cuidā

^{f est iesus.}
illo. Et ingressus domū pharisei

^{f ad mensam sedit.}
discubuit. Et ecce mulier q erat i

^{f viliā mata. f post q. f vidit.}
ciuitate peccatrix: vt cognouit q

^{f ad mēsam iā sederet.}
iesus accubiisset in domo phari-

^{f appoztauit. f p xidem de lapide marmoreo cū aqua odorifera r preciosa.}
sei: attulit alabastrū ynguenti: Et

^{f a tergo. f iuxta. f ieli. f cum}
stās retro sec? pedes eius: lachry-

^{f in. f madetacere}
mis cepit rigare pedes eius: r cā

^{f exicabat}
pillis capiti sui tergebat: r oscula-

^{f allato. f pedes.}
bat pedes ei? et ynguento yngē-

^{f que fecit felix peccatrix.}
bat. Uidēs aut pharise? q voca-

^{f cogitans.}
uerat ipm: ait itra se dicens: Nō

^{f verus. f pfecto. f scz eēt itra in cōficia}
si eēt ppheta sciret vtiqz q r qua

^{f foris in moribus.}
lis est mulier que tangit eū: quia

^{f mulier infamia.}
peccatrix est. Et respōdēs iesus

^{f volēs r illū i struere: ne panē oiosū comederet}
dixit ad illuz: Simōn habeo tibi

^{f pro vtilitate tua}
aliqd dicere. At ille ait: **A**d agf

^{f iesus dixit hanc parabolam}
dic. Duo debitores erant cuidā

deū significat: q p culpa momentanea pe- nam eternā erigit: r p donis gratiarū eri- git meritū bonorū operum. Duo debito- res. Bora. duo status pctōz. Erāt cuidā

S

303. 11. a
303. 2. a
303. 15
Dm. 52.
Zac. 1.
p. 52

A feneratori: scilicet deo.
a Cuius debebat ei de. ange. r. ali. quinq. scilicet q. plus peccauerat.
b Cuius habet illis unde red. q. nullus peccator a debitis potest absolui. p. prius viribus absq. gratia. unde dicitur: Si ne me nihil potest facere.
c Dona uit vtriusq. i. ad nauit. d. Quis est v. pl. di. Rn. simo dicit: est. q. r. dona. i. co. donauit relaxado.
e Cui il. dix. re. i. ut. q. sicut dicit Bie. Du. crescit dona: crescit r. r. nes donoz. f. C. Et couer. ad muli. Bor. p. misericordiam: deus est a peccati bus auertit faciem sua. unde: Abscondit faciem meam ab eis: s. ad penitentes se conuertit. unde dicitur: Conuertimini ad me: et ego conuertar ad vos. g. C. Dixit: si vides hac muli. intra. i. do. tuaz aqua pe. n. no de. Ly. q. t. erant fessi r. dolentes ex la bore itineris: r. lu. tosi seu pulueriga. ti: eo q. sine calcia. mentis succedebat.
b Cuius aut lac. ri. pe. m. r. oscu. lu. mi. no de. Ly. q. d. e. amicitie signu.
i Cuius aut exa

a feneratori: unde debebat ei dena. rios quingentos: et alii quinquaginta.
b Non habentibus illis unde red. v. suram maiorem
d eret: donauit vtriusq. quis ergo eum plus diligit? Respondes si mon dixit: Estimo quis cui plus donauit. At ille dixit: Recte u. dicasti. Et puerus ad mulierem dixit simoni: vides hanc mulierem: intraui in domum tuam: aquas pedibus meis non dedisti: hec autem lachry. mis rigauit pedes meos: et capillis suis terxit: osculum mihi non dedisti: hec autem ex qua intraui non cessauit osculari pedes meos: oleo ca. put meum non unxisti: hec autem unguento unxit pedes meos: propter quod dico tibi: remittuntur tibi peccata tua: quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimittitur minus diligit. Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata tua: o

intra non cess. osc. pe. meos. q. d. no. sola vna oscula de dit mihi sed multi. plex. k. Oleo ca. meum non unx. Bor. q. d. solet fieri in signu. leticie r. hi laritas. unde: Anxie te de. deus tu. r. r. C. Propter quod dico tibi: remittuntur ei peccata multa. scilicet mulieri penitenti. m. C. m. dilex. multu. unde: C. bari. tas operit multitu. dine peccatoru. Et alibi: Aniuersa de licta opit charitas. n. C. Cui autem minus dimitti. tur minus dili. git. Lyra. Remis. sio enim culpe aut nulla e. aut totalis simul: sed remissio pene fit per partes r. non tota simul. d. communi cursu: li. cet aliquando fiat tota simul propter feruorem peniten. tis / et ex libertate dei: r. hoc fuit in. p. posito in hac muli. ere: ideo sequitur: o. C. Remittuntur tibi peccata tua. Lyra. no. solu. qua. tum ad culpam: s. etiam quantum ad penam ex vehem. ti amore dei: r. hor. rore peccati steri. ti. Bor. et ponit h. p. sens. p. p. terito: re. mittuntur. i. remissa se.

Boa. 15. a.
 Doi. 32. c.
 Zac. 1. a.

De. 64. b.
 I. Pe. 4. b.
 Pro. 10. b.
 D

In festo sancti Jacobi apostoli

Ea **Et ceperunt qui simul accumbe**
bāt dicere intra se: **ās est hic ā etiaz**
pctā dimittit. **Ly.** hęc dicebāt q: vide/
bāt tm̄ humanitatē exterius apparentēz:
sed ignorabāt deitatē interius latentē: q̄

Lyra. Iudei estimabant christum per p/
phetas promissum regnatorū temporaliū
ser in hierusalē: quia scripturas de regno
christi corporaliter intelligebāt: et ideo re/
gnum ablatū a iudēis per romanos cre/
debāt sibi restituē/
dum p̄ christū: pro
pter quod dicebāt
christo: **Dñe** s̄ i tē
pore hoc restitues
regnū israel etc. et b̄
iacobus et iohannes
filij seabedei et ma/
ter sororum audien/
tes: christum post
mortem tertia die
resurrecturuz cre/
diderunt ipsum im/
mediate post resur/
rectionem regna/
turū in hierusalem
temporaliter: et in/
cupientes ei cō col/
laterales p̄z q̄erēz
quia erant eius co/
gnati: informauerūt
matrē suā de petri
one sequētī: et b̄ est
quod hic dicit: tūc
audita resurrectio/
ne christi furura.

Et ceperunt qui simul accumbe
bant dicere intra se: **Quis est hic**
qui etiam peccata dimittit: **Bi**

Et ceperunt qui simul accumbe
bant dicere intra se: **Quis est hic**
qui etiam peccata dimittit: **Bi**

xit autem ad mulierē: Fides tua
saluam te fecit: **vade in pace.**

xit autem ad mulierē: Fides tua
saluam te fecit: **vade in pace.**

In festo sancti Jacobi aposto
li. **Euangelium Matthēi. xx. c.**
quasi in medio.

In festo sancti Jacobi aposto
li. **Euangelium Matthēi. xx. c.**
quasi in medio.

Rom. 5. d.

Postilla

Accessit ad iesū
ma. fili
orū ce/
bedei. **Matthēi.**

Accessit ad iesū
ma. fili
orū ce/
bedei. **Matthēi.**
xx. **Barci. r. Lucē**
xxij. **Historia huius**
euāg. facta ē anno
christi. xxxij. xvij.
kal. Aprilis. feria.
liij. luna. vj. inditi/
one. vj. **Ante initi**
um illius euange/
lij scribit sc̄tus mat/
theus in eodem ca/
pitulo: **Ascendens**
iesus hierosolymā
assūpsit duodecim
discipulos suos se/
creto: et ait illis: **Ec**
ce ascēdim^o hiero/
solymā: et filius ho/
minis tradet̄ prin/
cipib^o sacerdotum
et scribis: et eōdem/
nabunt eum morte: et tradent̄ eū gētibus
ad illudendū et flagellandū: et crucifigen/
dum: et tertia die resurget. **Tunc statim se**
quitur euāg. hōdier. **Accessit ad iesūz**

In il
lo tēpe:
Accessit ad
Iesum ma
ter filiozum
sebedei cuz
filijs suis ad

orās et petens aliquid ab eo: qui
dixit ei: quid vis: Ait illi: Sic vt
sedēant hi duo filij mei vnus ad d
dexteram alius ad sinistra tuam

filia salome
instrata a filijs
sebedei cuz
iacobo et iōane.
filijs suis ad

etio sua cōuenientius ostendat irratiōa
bilis. g. At illa: Sic vt sedēant hi
duo filij mei etc. Ly. i. sine tibi collatera
les et maiores i regno tuo post teiq̄ q̄des

Regnū credebāt tēporale: vt dictū ē. **Mō** est mirū si talia apostoli credebāt & appē rebāt: qui adhuc canales erāt nondā illū minati pfecte: nec pfirmati per gratiā spiritali.

Rēs autē iesus dixit: **Rescitis qd petra. 2y.** Respondit filijs et non matri: qz sciebat eam misam a filijs: & infor matam a petitione faciēda pro eis.

Potesstis bibere calicē quē ego bibitur. **2y.** id est sustinere mortem ignomini osam et crudelem quez ego passurus sum: et per quā de beo venire non ad regnū tēpale vt creditis sed eternum.

Dicunt ei: **Possimus. 2y** ra. loquuntur sicut in experti. **aprie fra gilitatis: quod pa tuit per effectū: qz in passione Christi fugierunt pte timore mortis.**

Ait illis: **Calicē quidem me um bibetis. id ē passionem pro me sustinebitis. 2y.** quia iacobus pro pter christū ab herode occisus ē: **Joannes in dolū feruētis olei propter christū missus ē: in super fuit etiā missus in exilium pro pter christum: Et sic pater: qz habuit promptam voluntatē moriendi pro:**

pter christum. **S**edere autē ad dexteram meam vel sinistram non est meum dare vobis. **2y.** in illo statu in quo estis: id est nondum humiliatis et carnalibus. **S**ed quibus paratū est a patre meo. **2y.** vere humili bus & spiritualis sapientibus.

a in regno tuo. **R**espondens autē ^{qz stulta est petitiō esse a sinistra christi.} **iesus dixit: Rescitis qd petatis.**

b ^{sicut ego passurus sum} **Potesstis bibere calicem quem ego bibiturus sum: Dicunt ei:**

c ^{parati sumus.} **Possim. Ait illis: Calicē quidem meū bibetis: sedere autem**

ad dexteram meā vel sinistrā nō ^{est esse de pdestinatio vel pstatō.}

est meū dare vobis: sed quibus ^{non pertinet ad id quo mihi afficiamini: puta humanitatem.}

paratum est a patre meo. **A**d vincula sancti petri euāgelij: **U**enit iesus in partes cesaree philippi etc. **H**oc euāgelij cū sua postilla quere añ in festo sancti petri & pauli apostolorū.

In inuentione scii stepha. **E**uan. **M**att. v. b. **q**si circa pñ. **N**il **I**lotēpe: **D**ixit iesus discipulis suis

Uos estis sal fr̄: qz si sal euānu

Uos estis sal terre. **Q** si sal euānu

rit i etc. Matthei. v. Barci. ix. luc. xv. Historia huius euāgelij facta ē anno cbr̄i. xxxij. Idus Julij. feria. v. luna xvj. inditione. iij. Ante initium illius euāgelij scribit sanctus Mattheus in eodem capitulo: qz christus dixit discipulis suis: Beati estis cum maledixerint vobis homines: et persecuti vos fuerint: et dixerint omne malū aduersus vos: mentientes ppter me. Gaude re pultate: qm̄ merces vestra copiosa est in celis. Tunc sequit euāgelij hodiernum. **Uos estis sal terre. **2y.** Sicut em̄ sale condicitur omnia cibaria: ita discretiōe p̄lato rum debent dirigi et ordinari omnia facta subditorum. **U**os estis sal euānu. **U**os estis sal fr̄: qz si sal euānu**

Mat. 22. a.